

BRANDWEER
MUSEUM
WASSENAAR
DE VAN DER MARK COLLECTIE

Jaarverslag 2011

Jaarverslag 2011

Voorwoord

Het brandweermuseum Wassenaar is steeds meer een begrip binnen Wassenaar en daar buiten. Het programma van het museum was in de afgelopen jaren beperkt maar door de inzet van de vrijwilligers en in het bijzonder Kees Plaisier is het museum op de kaart gezet en timmert nu stevig aan de weg.

In 2011 zijn diverse tentoonstellingen en activiteiten georganiseerd waarvan een deel gericht was op kinderen. In dit jaarverslag vindt u daarvan een overzicht. In 2011 is ook gestart met digitaliseren van de fotocollectie met de bedoeling deze geheel toegankelijk te maken via de website van de gemeente Wassenaar.

Een belangrijke stap was ook het overdragen van het beheer aan de nieuwe Stichting Beheer Brandweermuseum. Samen met de Stichting Vrienden van het Brandweermuseum proberen we op deze manier het collectiebeheer goed te organiseren en toegankelijk te maken.

De financiële middelen van het museum blijven echter beperkt maar door inzet en inventiviteit van de vrijwilligers, donateurs en sponsors blijkt er toch veel mogelijk te zijn.

De huisvesting blijft een punt van zorg maar de uitspraak van de gemeenteraad dat de Van der Mark collectie onverbrekkelijk met Wassenaar verbonden moet blijven geeft vertrouwen in de toekomst. Een zoektocht in Wassenaar naar een ruimte om twee voertuigen te restaureren is nog niet geslaagd.

Het bestuur van de stichting beheer brandweermuseum bedankt allen die zich in 2011 hebben ingezet voor het Brandweermuseum Wassenaar.

Namens de Stichting Beheer Brandweermuseum Wassenaar,
Rob Gussekloo, voorzitter

1. In dit jaarverslag:
 - . veranderingen in 2011
 - . de missie van het museum en de praktijk
 - . activiteiten in 2011
 - . pers en publiciteit
 - . vriendennieuwsbrief
 - . schenkingen
 - . bezoekersaantallen
 - . vrijwilligers

2. veranderingen in 2011

Na het vertrek van Mirjam van der Drift in het najaar van 2010 is Kees Plaisier haar opgevolgd als vrijwillig coördinator.

Vanwege de regionalisering van de brandweer moest de formele status van het museum worden aangepast. Was het museum voorheen een onderdeel van de gemeentelijke brandweer, nu moest er een 'beheersstichting' komen die het museum namens de gemeente Wassenaar beheert.

Die nieuwe stichting is opgericht. Het bestuur ervan bestaat uit Rob Gussekloo, voorzitter, Camille Michel, secretaris en Kees van der Kroft, penningmeester.

De Stichting Vrienden van het Brandweermuseum blijft daarnaast bestaan, gericht op fondsenwerving en ondersteuning van het museum.

3. de missie van het museum en de praktijk in 2011

De missie van het museum luidt;

Het Brandweermuseum Wassenaar brengt de geschiedenis van de Wassenaarse brandweer tot leven. Het museum legt het verband met de hedendaagse brandbestrijding en laat het belang zien van preventie en van de eigen verantwoordelijkheid van de burger.

Het museum doet dat door de verzameling en de kennis op een aantrekkelijke, toegankelijke en creatieve manier te ontsluiten met tentoonstellingen, evenementen en publicaties voor jong en oud, in samenwerking met de brandweer, met de bevolking in de regio, met organisaties in de regio en met andere organisaties op brandweergebied. Daarin wordt aandacht besteed aan geschiedenis, techniek, cultuur en het menselijk aspect

Wat hebben we daaraan gedaan in 2011?

- a. geschiedenis

We hebben met de herdenking van Jan van der Heijden en met de Van der Mark dag de brandweergeschiedenis op verschillende manieren gepresenteerd.

Ook met de brandweerkinderboeken tentoonstelling is dat gebeurd, op weer een andere manier.

b. publicaties

In 2011 waren er twee publicaties: de uitgave van de lezing van Van der Mark uit 1931 en de fietsroute. Ook met de vriendennieuwsbrief brengen we kennis en informatie naar buiten.

c. tentoonstellingen en evenementen

Drie kleine tentoonstellingen over Van der Mark, over de kinderboeken en over Préliëntje. Evenementen en lezingen, zoals die over Jan van der Heijden, over de les uit 1925 en over de tijd van Van der Mark.

Het museumweekend en de kerstkindermiddag brengen de brandweergeschiedenis dichterbij de jeugdige bezoeker.

d. samenwerking

Met de brandweer, de fotowerkgroep Silhouet, de Historische Vereniging, de Vrijwilligerscentrale en met de Werkgroep Brandweer Historie en het NBDc (Nationaal Brandweer Documentatiecentrum), de Stichting Historisch Brandweermaterieel en met boekhandel De Kler is samengewerkt.

e. zorg voor de collectie

Met het begin van de registratie, digitalisering en verantwoorde opberging van de fotocollectie is een belangrijke stap gezet. Ook de restauratie van tekeningen en prenten is in dit verband van belang geweest. Het onderhoud aan de vaste opstelling door de vrijwilligers is evenzeer van betekenis.

We hebben daarmee nog lang niet alles gedaan wat we volgens de missie voor ogen hebben. Maar de missie blijft onze richtlijn. Meer aandacht voor het menselijk aspect en meer aandacht voor de collectie zal in de komende jaren nodig zijn.

4. activiteiten in 2011

Om recht te doen aan de missie van het museum is in 2011 een groot aantal publieksactiviteiten georganiseerd:

maart: ter gelegenheid van de verjaardag van Jan van der Heijden:

lezing over zijn schilder-
kunst door Norbert
Middelkoop van
Amsterdam Museum en
een lezing over zijn
uitvindingen door Gerard
Koppers

april: museumweekend: op de foto met een brandweerhelm in samenwerking met de Fotowerkgroep Silhouet

mei: Annie M.G. Schmidt dag, voorlezen door Koen Groen en een kleine tentoonstelling over Prélentje en de brandweer

juni: nieuwe kleurenspeurtocht voor de kleintjes, nieuwe speurtocht voor groep 6, 7 en 8, brandweermisjesdag

juli: actie brandweerspeelgoed

september: ter gelegenheid van het feit dat het op 5 september 100 jaar geleden was dat Van der Mark tot opper brandmeester werd benoemd:

de Van der Mark dag: met een lezing over zijn tijd in Wassenaar door gemeente archivaris Carla de Glopper, een kleine tentoonstelling, een speciale Van der Mark speurtocht, een fietsroute langs door van der Mark gebouwde of verbouwde pandengemaakt samen met de Historische Vereniging Oud Wassenaar,
– een oproep over de naamlijst van de Wassenaarse brandweer uit 1916,
– de publicatie van de brochure met de lezing van Van der Mark uit 1931, en de actie “adopteer een prent”

oktober: het museum was met een stand aanwezig op de open dag van de brandweer

november: opening van de Brandweerkinderboekentoonstelling met bruiklenen van Bianca van Haasteren en van het Nationaal Brandweer Documentatiecentrum (NBDC) door de kleinzoon van Toon Tellegen met kinderactiviteit in en buiten het museum, een lesje brandveiligheid voor kinderen van 5 tot 7 jaar, een les brandveiligheid uit 1925 voor volwassenen, een wedstrijd "schrijf je eigen brandweerverhaal" voor groep 6,7 en 8 van de basisscholen in Wassenaar

december: de traditionele kerstkindermiddag in samenwerking met de brandweer

Voor al deze activiteiten zijn uitnodigingen, aankondigingen en persberichten verstuurd. In een aantal gevallen zijn er ook posters verspreid.

Gedurende het hele jaar zijn op afspraak rondleidingen voor groepen verzorgd.

Achter de schermen zijn we doende geweest met: de registratie, de digitalisering en het zuurvrij opslaan van de fotocollectie, met het fotograferen van de verzameling, met onderhoud aan de vaste opstelling. Veel aandacht is besteed aan de voorbereiding van de tentoonstelling "brandweer in stripverhalen" die begin 2012 is geopend.

In het kader van de Van der Mark dag in september is een aantal tekeningen en prenten gerestaureerd.

Het museum heeft samengewerkt met de Historische Vereniging Oud Wassenaar, met de bibliotheek, met de fotowerkgroep Silhouet, met het gemeentearchief, met boekhandel De Kler, met verschillende mensen van de gemeente Wassenaar, met het NBDC, met de Werkgroep Brandweer Historie, met de Stichting Historisch Brandweermaterieel in De Haag, met het Nationaal Brandweermuseum in Hellevoetsluis.

5. pers en publiciteit

Veel aandacht is besteed aan het bekendmaken van de activiteiten via de schrijvende pers (zowel lokaal, regionaal als nationaal), de vakbladen (Brand & Brandweer en Eén-Eén-Twee), de brandweerregio's, de regionale omroepen (West, Midvliet) en relevante websites.

De eigen website en het museumlogo zijn door de webmaster Marco van Leeuwen vernieuwd.

Enkele keren heeft de landelijke pers aandacht besteed aan onze activiteiten.

Tweemaal was het museum een uur te gast bij Radio Midvliet.

In 2011 is een groot bestand aan e-mail adressen opgebouwd.

6. de vriendennieuwsbrief en de Stichting Vrienden

In februari, in mei en in september is de vriendennieuwsbrief verschenen.

Vanaf september is de nieuwsbrief niet meer alleen digitaal, maar wordt een papieren versie aan de vrienden en aan een aantal relaties toegestuurd.

De Stichting Vrienden heeft in 2011 met succes fondsen geworven voor de tentoonstelling 'brandweer in stripverhalen'.

Na de oprichting van de beheersstichting is het bestuur van de Stichting Vrienden als volgt samengesteld: Burgemeester Jan Hoekema, voorzitter, Rob Gussekloo, secretaris, Herman de Bruijn, penningmeester

7. schenkingen

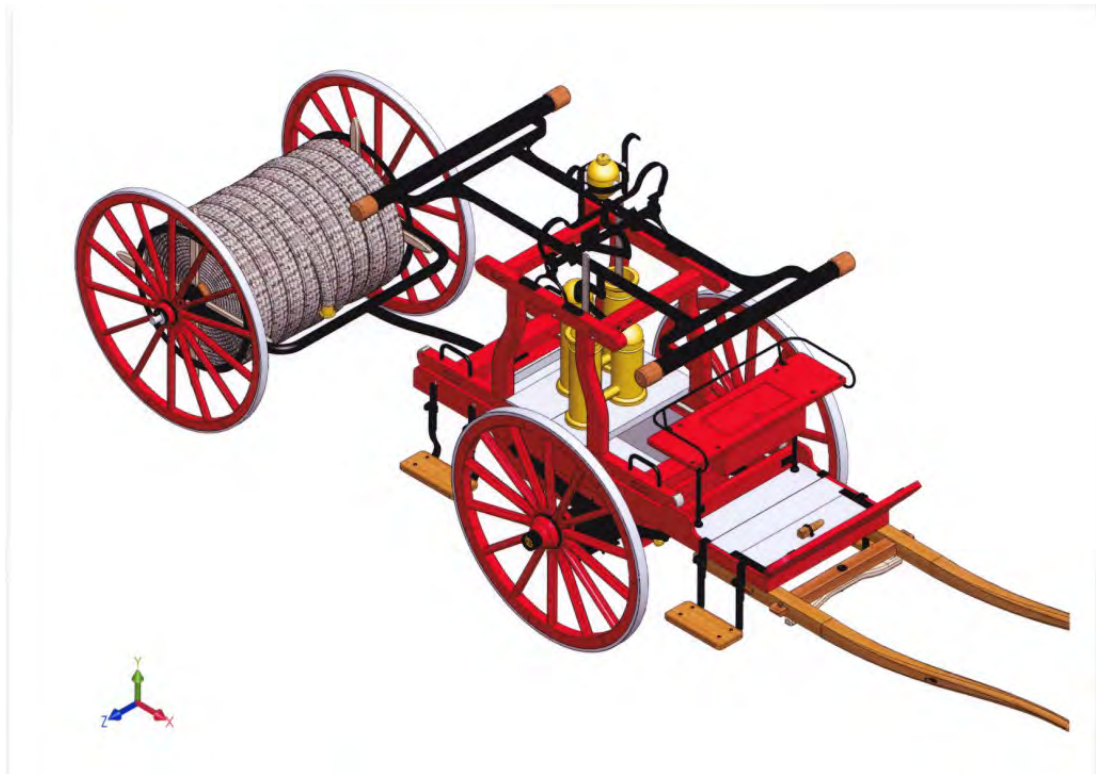

In 2011 heeft het museum een groot aantal schenkingen gekregen:

- . een vangzeil
- . zeven 18e eeuwse prenten
- . een uniformjas en een pet
- . twee uniformjassen, een uitrukjas en broek, een uitrukjas, een leren uitrukjas en een pak wasmiddel Pre.
- . helm met handtekeningen
- . het aanstellingsbewijs van G. Parlevliet uit 1912.
- . een waadpak en een chemiepak.
- . een beschrijving van de Belder brandspuit uit 1880 ten behoeve van het maken van een 1 : 8 model, gemaakt in 1980
- . 6 bouwtekeningen behorend bij de beschrijving, op de grootte van het model, met historische en technische gegevens

- . 1 3D tekening in kleur van de Belderspuit, gedateerd 2011

- . vangzeil met hoes
- . Rijksmuseum Kunstkrant met informatie over Jan van der Heijden.
- . Anton Pieck afbeelding van stoombrandspuit
- . speelgoedbrandweerautootjes
- . negen foto's
- . twee kleine foto's van de optocht in Wassenaar op 12 september 1923

- . een klemmap met teksten en twee tekeningen van het boek 'Boerderijen en oude gebouwen van Wassenaar' van G.J. van der Mark (1943)
- . 3 oorkondes uit 1885 van de opleiding tot bouwtechnisch tekenaar van G.J. van der Mark in Leiden
- . medailles e.d.
- . boek 'als de rode haan kraait'
- . overjas van Gijs Hakkeling en foto's
- . een wit overhemd

- . een blauw overhemd met epauletten van het Brandweermuseum Wassenaar
- . een stropdas van Huis De Paauw

- . een winterjack van de Brandweer Wassenaar met epauletten van het Brandweermuseum Wassenaar
- . een uniformbroek van de Brandweer Wassenaar
- . tekening over de grote brand bij Moerdijk.
- . emmerspuitjes
- . T-shirt en een uniform
- . beeld van Sint Florian

8. bezoekersaantallen

In 2011 is vanaf maart begonnen met het registreren van de bezoekersaantallen. In vorige jaren werd meestal een schatting gemaakt van het aantal bezoeken. Voor 2010 was die schatting 500 bezoekers.

In 2011 hebben bijna 1000 bezoekers het museum bezocht.

Dat was als volgt over de kwartalen verdeeld:

1^e kwartaal: 50,

2^e kwartaal 316,

3^e kwartaal 225,

4^e kwartaal 386.

Ongeveer de helft van de bezoekers kwam bij evenementen, zoals het museumweekend, de Van der Markdag, de opening van de kinderboeken-tentoonstelling en de kerstkindermiddag.

Groepen met rondleiding leverden daarnaast ongeveer 200 bezoekers op.

9. vrijwilligers

Het museum bestaat dank zij de inzet van de vrijwilligers. Betaalde krachten heeft het museum niet.

De vrijwilligers vervulden in 2011 uiteenlopende taken:

- . onderhoud aan de vaste opstelling, timmeren en schilderen, hulp bij openingen en evenementen: 8 vrijwilligers

- . de besturen van de Stichting Vrienden en van de Beheersstichting: 5 vrijwilligers

- . een rondleider

- . een vrijwilliger voor educatieve projecten en voor de fotocollectie

- . een vrijwilliger die de branden in kaart brengt

- . een vrijwilliger die af en toe voorleest en als Kerstman optreedt

- . drie vrijwilligers die af en toe met de Tankautospuiter naar het museum komen

- . een vrijwilliger die de verzameling fotografeert

- . leden van de Werkgroep Brandweerhistorie die (op afstand) kennis leveren

- . een coördinator

Deze mensen dragen het museum! Ze leverden ongeveer 1800 uur werk voor het museum in het afgelopen jaar. Als we een gunstig tarief van 30 Euro per uur rekenen is dat een vrijwillige bijdrage van 54000 Euro per jaar.

In 2011 is het aantal vrijwilligers licht toegenomen.

www.brandweermuseumwassenaar.nl / brandweermuseum@wassenaar.nl

Bezoekadres: Raadhuis De Paauw, Raadhuislaan 22, 2242 CP Wassenaar

Postadres: Johan de Wittstraat 39, 2242 LV, Wassenaar Telefoon. 0629011009